

...Z...
OD...
JAK?

archi -
pytania
do
zbudo -
wania

Droga Nauczycielko, Drogi Nauczycielu!

Współczesna edukacja w szkołach na całym świecie podlega zmianom i obiera nowe kierunki - ku edukacji aktywizującej, relacyjnej, interdyscyplinarnej i społecznej. Rozwija się kultura nauczania bazująca na zasobach myślenia krytycznego, kreatywności, komunikacji i aktywnym uczeniu się w nurcie life long learning. Wielu pedagogów koncentruje się na kształtowaniu i wspieraniu rozwoju **kompetencji przyszłości** u uczennic i uczniów, poprzez udział w różnorodnych aktywnościach realizowanych w szkole i poza nią.

Większość kompetencji, uznanych za kluczowe dla skutecznego funkcjonowania w dynamicznym i zmieniającym się środowisku edukacyjnym, a w przyszłości również w środowisku zawodowym, można rozwijać poprzez udział w warsztatach architektonicznych. Do czego Ciebie i Twoją klasę serdecznie zapraszam.

Wspólnie z zespołem ZODIAKU Warszawskiego Pawilonu Architektury przygotowałam architektoniczny cykl edukacyjny, pod tytułem **"Z-OD-JAK? archi-pytania do zbudowania"**, by każda uczennica, każdy uczeń i ich opiekunowie mogli nauczyć się świadomie użytkować środowisko zbudowane i czerpać satysfakcję z udziału w życiu społecznym miasta.

Jak wziąć udział w warsztatach architektonicznych? To bardzo proste!

1. Zastanów się jaką kompetencję chcesz zacząć rozwijać lub umocnić wśród swoich uczennic i uczniów.
2. Wybierz warsztaty architektoniczne, które Ci w tym pomogą.
3. Zapisz swoją klasę na wybrane zajęcia.
4. Przyjdź ze swoimi uczennicami i uczniami do ZODIAKU Warszawskiego Pawilonu Architektury i spędź wartościowy czas kształtując kompetencje przyszłości poprzez nauczanie architekturą.

Do zobaczenia na warsztatach!

dr inż. arch. Anna Cudny

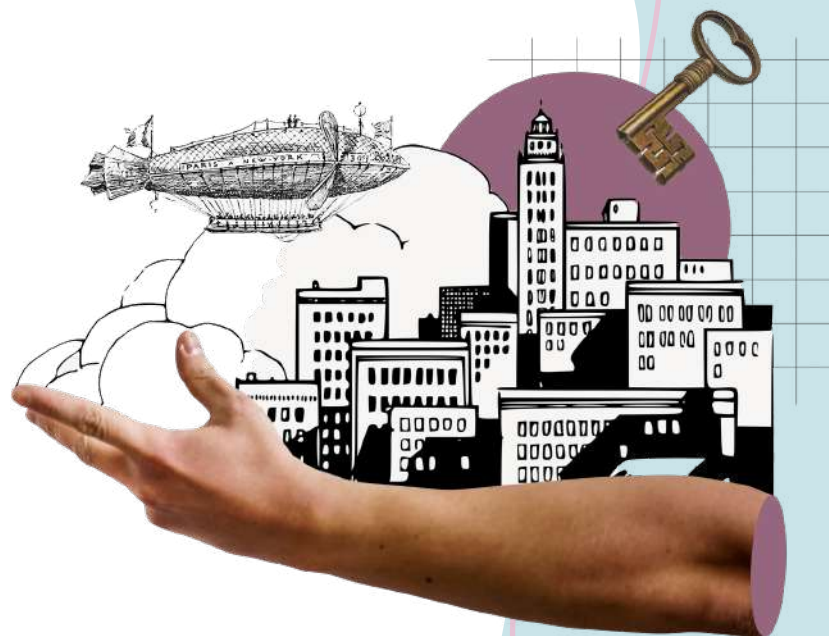

Kompetencje przyszłości

Kompetencje przyszłości stanowią zbiór umiejętności, zdolności i cech, które są uważane za kluczowe dla skutecznego funkcjonowania w dynamicznym i zmieniającym się środowisku edukacyjnym, społecznym i zawodowym. Kompetencje te obejmują zarówno umiejętności techniczne, jak i umiejętności miękkie, które stają się istotne dla skutecznego radzenia sobie w nowoczesnym świecie. Prognozuje się, że za kilka lat - w momencie, w którym ówczesne uczennice i uczniowie zyskają większą samodzielność - najważniejsze będą **umiejętności poznawcze, technologiczne, kooperacyjne i dotyczące poczucia własnej sprawczości**.

Każdą z poniżej zaprezentowanych kompetencji przyszłości opatrzone cytatem z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla czteroletniego liceum ogólnokształcącego i pięcioletniego technikum.

źródło: <https://podstawaprogramowa.pl/Liceum-technikum>

OBSZAR POZNAWCZY

Myślenie analityczne

to umiejętność analizowania sytuacji lub informacji, a następnie wyciągania logicznych i zrównoważonych wniosków po to, by wykorzystać je w procesie podejmowania decyzji lub rozwiązywania problemów.

"Celem kształcenia jest traktowanie uporządkowanej, systematycznej wiedzy jako podstawy kształtowania umiejętności oraz doskonalenie umiejętności myślowo-językowych, takich jak: czytanie ze zrozumieniem (...), formułowanie pytań i problemów, posługiwanie się kryteriami, uzasadnianie, wyjaśnianie, klasyfikowanie, wnioskowanie, definiowanie, posługiwanie się przykładami".

Myślenie krytyczne

to proces aktywnego, systematycznego analizowania i oceniania informacji oparty na zadawaniu pytań, identyfikacji błędów w myśleniu i wyciąganiu wniosków, by móc rozwiązywać problemy w sposób elastyczny i efektywny.

"Celem kształcenia jest zdobywanie umiejętności formułowania samodzielnych i przemyślanych sądów, uzasadniania własnych i cudzych sądów w procesie dialogu we wspólnocie dociekającej oraz łączenie zdolności krytycznego i logicznego myślenia z umiejętnościami wyobraźniowo-twórczymi".

OBSZAR TECHNOLOGICZNY

Sztuczna inteligencja i dane masowe

to kompetencje odnoszące się do umiejętności zrozumienia, wykorzystania i zarządzania technologią oraz dużymi zbiorami danych, aby móc zastosować je w codziennym życiu w sposób etyczny.

"Do najważniejszych umiejętności zdobywanych przez ucznia należy umiejętność sprawnego posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, w tym dbałość o poszanowanie praw autorskich i bezpieczne poruszanie się w cyberprzestrzeni".

Wiedza technologiczna

obejmuje umiejętność efektywnego korzystania z technologii, adaptacji do ich zmian, kreatywnego podejścia do wyzwań oraz kreowania wartości w nowoczesnym środowisku cyfrowym.

"Do najważniejszych umiejętności zdobywanych przez ucznia należy kreatywne rozwiązywanie problemów z różnych dziedzin ze świadomym wykorzystaniem metod i narzędzi wywodzących się z informatyki, w tym programowanie".

Projektowanie i doświadczanie użytkownika

to umiejętność tworzenia produktów i zapewniania satysfakcjonujących doświadczeń ich przyszłym użytkownikom. Obejmuje ona różne aspekty projektowania - od kreowania interakcji, estetyki, użyteczności, aż po zrozumienie potrzeb i oczekiwań odbiorców.

"Celem kształcenia jest rozwijanie wrażliwości społecznej, moralnej i estetycznej".

OBSZAR KOOPERACYJNY

Przywództwo i wpływ społeczny

to kompetencja obejmująca zdolność skutecznego zarządzania zasobami zespołu, organizacjami lub projektami, chęć motywowania innych do osiągnięcia wspólnych celów, a także wywieranie pozytywnego wpływu na najbliższą społeczność.

"Do najważniejszych umiejętności zdobywanych przez ucznia należą umiejętność współpracy w grupie i podejmowania działań indywidualnych".

Empatia i aktywne słuchanie

to zdolność zrozumienia i współodczuwania emocji innych osób, a także umiejętność efektywnego słuchania i reagowania na ich potrzeby, co wpływa na budowanie pozytywnych relacji interpersonalnych i skuteczną komunikację.

"Do najważniejszych umiejętności zdobywanych przez ucznia należy umiejętność komunikowania się (...), to podstawowa umiejętność społeczna, której podstawą jest znajomość norm językowych oraz tworzenie podstaw porozumienia się w różnych sytuacjach komunikacyjnych. Kolejną jest czytanie (...) jako kluczowa umiejętność psychologiczna prowadząca do rozwoju osobowego, aktywnego uczestnictwa we wspólnocie, przekazywania doświadczeń między pokoleniami".

OBSZAR POCZUCIA WŁASNEJ SPRAWCZOŚCI

Odporność, elastyczność, operatywność

to zestaw umiejętności i cech, które pozwalają skutecznie radzić sobie w dynamicznym i zmiennym środowisku edukacyjnym i zawodowym - poprzez znajomość strategii opanowania stresu, elastyczność dostosowania się do zmiennych warunków i skuteczne działanie zgodne z obranymi celami.

"Celem kształcenia ogólnego jest rozwijanie narzędzi myślowych umożliwiających uczniom obcowanie z kulturą i jej rozumienie. Do najważniejszych umiejętności zdobywanych przez ucznia należy umiejętność samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania, rzetelnego korzystania ze źródeł".

Ciekawość i uczenie się przez całe życie

to zdolność i gotowość do systematycznego zdobywania wiedzy, eksploracji nowych obszarów i rozwijania umiejętności przez całe życie - poprzez zaangażowanie w proces poszukiwania okazji do nauki, aktualizacji informacji i świadomego planowania własnego rozwoju edukacyjnego.

"Celem kształcenia ogólnego jest rozwijanie u uczniów szacunku dla wiedzy, wyrabianie pasji poznawania świata i zachęcanie do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości".

Motywacja i samoświadomość

to kompetencja obejmująca zdolność do skutecznego zarządzania własnymi emocjami, motywacją oraz świadomością swoich celów i wartości, by skutecznie współpracować z innymi i podejmować świadome decyzje dotyczące kariery.

"Do najważniejszych umiejętności zdobywanych przez ucznia należą nabywanie nawyków systematycznego uczenia się, porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania".

OBSZAR POZNAWCZY: scenariusze warsztatów architektonicznych

ARCHI-PYTANIA do zbudowania:

Z jakich dziedzin i obszarów życia czerpie się inspiracje do tworzenia obiektów architektonicznych?

OD jakich czynników zależy rozkład funkcji w mieście?

JAK-ie elementy należy wziąć pod uwagę podczas projektowania w centrum miasta?

Nauczycielko, Nauczycielu,

jeśli chcesz, by Twoja klasa rozwinęła **kompetencje przyszłości z obszaru poznawczego** (myślenie analityczne, myślenie krytyczne) proponujemy wybór jednego z poniższych scenariuszy warsztatów architektonicznych:

TEMAT 1:

FORMA BUDYNKÓW – KSZTAŁT MIASTA **O inspiracjach**

Obraz miasta, jego charakter i unikalny klimat są kształtowane m.in. poprzez formy, jakie projektantki i projektanci nadają budynkom. Te mogą być tradycyjne i typowe dla danego obszaru świata, wpisujące się w historyczny kontekst miejsca lub nowoczesne, znacznie wyższe niż wcześniejsze, wyróżniające się materiałem i zastosowanymi w nich technologiami. Podczas warsztatów porozmawiamy o tym, skąd architektki i architekci czerpią inspiracje do projektowania form budynków.

Odpowiemy na pytanie jaki wpływ na dzisiejszą architekturę ma historia miejsca, w której ona powstaje. Porozmawiamy o tym, dlaczego obiekty architektoniczne wraz z upływem czasu potrzebują przekształceń. Wspólnie zastanowimy się, co należy poznać i czego się dowiedzieć zanim zacznie się projektować budynek lub jego przebudowę. Uczestniczki i uczestnicy poznają historię Zodiaku, a w części warsztatowej nadadzą mu zupełnie nową lub zmodyfikują obecną formę budując makietę budynku. Inspiracji do stworzenia formy będziemy szukać w najbliższym otoczeniu.

słowa kluczowe: *inspiracja, forma, idea, pomysł, koncepcja, przekształcenia, nadbudowa, przebudowa*

czas trwania zajęć: ok. 120 minut

TEMAT 2:

PIRAMIDA POTRZEB MIEJSKICH **O tym do czego służy miasto**

Żyjąc w mieście każdego dnia korzystamy z jego elementów – ze sklepów, szkół, autobusów, parków, boisk i placów zabaw. Jedne z nich odwiedzamy częściej, inne sporadycznie. Warsztat przybliży uczestniczkom i uczestnikom proces kształtowania funkcji w mieście. Porozmawiamy o tym, czego najbardziej potrzebują mieszkańcy do osiągnięcia wysokiej jakości życia w mieście, jakie nowe funkcje powinny pełnić współczesne miasta, co należy w mieście rozwijać, a co z niego wycofać. Na zagadnienie kształtowania przestrzeni spojrzymy również z perspektywy architekt_ek_ów i urbanist_ek_ów. Wspólnie zmapujemy grupy użytkowników miasta i zbudujemy piramidę miejskich potrzeb. W części warsztatowej przeprojektujemy wybrany kwartał śródmieścia, który stanie się wzorcowym fragmentem Nowego Centrum Warszawy.

słowa kluczowe: *funkcja, miasto, obszar, urbanistyka, planowanie, grupy i potrzeby użytkowników*

czas trwania zajęć: ok. 120 minut

OBSZAR TECHNOLOGICZNY: scenariusze warsztatów architektonicznych

ARCHI-PYTANIA do zbudowania:

Z czego składa się system? Jaka jest relacja części do całości w architekturze modułowej i urbanistyce?

OD jakich wzorców pochodzą moduły w architekturze?

JAK-ie zalety posiada architektura modułowa? Jak prawidłowo zaprojektować moduł?
Jakie aspekty należy wziąć pod uwagę?

Nauczycielko, Nauczycielu,

jeśli uważasz, że Twoja klasa powinna rozwinąć **kompetencje przyszłości z obszaru technologicznego** (sztuczna inteligencja i dane masowe, wiedza technologiczna, projektowanie i doświadczenia użytkownika) zachęcamy do udziału w jednych z poniżej zaprezentowanych warsztatów architektonicznych:

TEMAT 1:

MAMY PLAN / BRZMI JAK PLAN!

O wytycznych i wskazówkach do dobrego planowania miast O tipach na dobre miasto

Odwiedzając polskie i zagraniczne miasta możemy zaobserwować i odczuć, że niektóre z nich są estetyczne i uporządkowane. Porusza się po nich w łatwy sposób, a dotarcie do odległego miejsca, w którym nie było się nigdy wcześniej, nie stanowi trudności. Inne za to wydają się być nieuporządkowane, ich zabudowane obszary odległe od siebie i różne w charakterze. Z czego wynikają te zjawiska? Co wpływa na ład lub chaos w przestrzeni? Czy urbanistki i urbaniści mają wytyczne do projektowania miast? Jakie one są i czego dotyczą? Na te i inne pytania odpowiemy w trakcie zajęć. Głównym zadaniem warsztatowym będzie zaprojektowanie budynku wraz z otoczeniem. Jego kształt, forma, kubatura będą spełniać podane wskaźniki – powierzchnię zabudowy i wysokość, konkretne usytuowanie na działce, wskazane dojścia i dojazdy. Warsztat kształtuje umiejętności matematyczne i widzenie przestrzenne.

słowa kluczowe: planowanie miasta, zagospodarowanie przestrzenne, miejski plan zagospodarowania przestrzennego, uwarunkowania prawne, chaos przestrzenny, ład przestrzenny, wskaźniki urbanistyczne

czas trwania zajęć: ok. 120 minut

TEMAT 2:

ELEMENT I SYSTEM

O modułach i konstrukcjach

Jeden moduł i wiele rozwiązań. Moduły to powtarzalne, łączone ze sobą elementy, które mogą tworzyć różne konfiguracje. Modułami mogą być elementy konstrukcyjne, jak i funkcjonalne, takie jak ściany, podłogi, okna czy systemy instalacyjne. Ich zastosowanie umożliwi szybsze tempo budowy. Podczas warsztatów zmapujemy to, co jest modułowe w mieście, w budynku, w przyrodzie i ludzkim ciele. Opowiemy o powielaniu, powiązaniach i relacjach części do całości. Uczestniczki i uczestnicy stworzą własne moduły, opracują system ich połączeń i zastosują je do zbudowania pawilonów, które mogłyby stanowić nowy element Pasażu Wiecha, placu przed Zodiakiem lub ulicy Chmielnej.

słowa kluczowe: moduł, element, system, konstrukcja, wielokrotność, część, połączenie, całość

czas trwania zajęć: ok. 120 minut

OBSZAR KOOPERACYJNY: scenariusze warsztatów architektonicznych

ARCHI-PYTANIA do zbudowania:

Z jakich powodów tworzy się miejskie azyle? Przed czym chronią?

OD od czego zależy to, czy miasto można nazwać uniwersalnym, czyli takim, które dostosowane jest do potrzeb wszystkich użytkowników?

JAK wspólnie przeciwdziałać zmianom klimatycznym w mieście?

Nauczycielko, Nauczycielu,

jeśli chcesz, by Twoja klasa umocniła **kompetencje przyszłości z obszaru kooperacyjnego** (przywództwo i wpływ społeczny, empatia i aktywne słuchanie) proponujemy wybór jednego z poniższych scenariuszy warsztatów architektonicznych:

TEMAT 1:

MIEJSKI AZYL

O pierwotnej funkcji architektury we współczesnym mieście

Współczesne miasto cechuje bardzo dynamiczny charakter – podlega ono ciągłym zmianom: przestrzennym – niemalże na naszych oczach budynki wznoszą się ku górze, a obszary zabudowy rozrastają; społecznym – do miasta przyjeżdżają nowi mieszkańcy i opuszczają je Ci, którzy chcą zmienić tryb życia;

komunikacyjnym – powstają nowe trasy i połączenia. Miasto jest w nieustannym ruchu, co sprawia, że jest fascynujące, ciekawe, kolorowe, ale potrafi również być męczące, szczególnie dla użytkowników o wyjątkowych potrzebach – dzieci, seniorów, osób z niepełnosprawnościami i neuroatypowych, zwierząt.

Podczas zajęć porozmawiamy o podstawowej funkcji architektury jaką jest dawanie schronienia. Poszukamy odpowiedzi na pytania przed czym chronili się ludzie pierwotni, a przed czym współcześnie żyjący. Zbudujemy schronienia (w skali człowieka, do których będzie można wejść), w których będziemy szukać ukojenia zmysłów.

słowa klucze: schronienie, azyl, enklawa miejska, użytkownicy z wyjątkowymi potrzebami, użytkownicy nieludscy, zanieczyszczenie światłem i hałasem, zmiany klimatu, przebudźcowanie

czas trwania zajęć: ok. 120 minut

TEMAT 2:

MIASTO ODPORNE

O zapobieganiu miejskim wyspom ciepła

Każdego roku obserwujemy anomalie pogodowe w miastach na całym świecie – huragany, tornada, ekstremalne susze lub powodzie, śnieżyce, skażenia środowiska, pożary. Nie tylko ekolodzy, ale również architektki i architekci szukają rozwiązań, które sprawią, że miasta stanowiąc będą bezpieczne, stabilne, zdrowe środowisko życia. To, co martwi ich najbardziej to miejskie wyspy ciepła – czyli nagrzewanie się obszarów miast do takiego stopnia, który uniemożliwia komfortowe funkcjonowanie jego mieszkańcom i mieszkańcom. Warsztat przybliży uczestniczkom i uczestnikom możliwości jakimi dysponują projektanci podczas dostosowywania przestrzeni miejskiej do zmian klimatu. Wspólnie, pracując na makiecie, zaprojektujemy zadaszenie placu przed Zodiakiem. Poruszymy aspekty konstrukcyjne i materiałowe, przeanalizujemy rozkład oświetlenia na placu w różnych porach dnia.

słowa klucze: miejska wyspa ciepła, zmiany klimatu, konstrukcja, zadaszenie, powierzchnia biologicznie czynna

czas trwania zajęć: ok. 120 minut

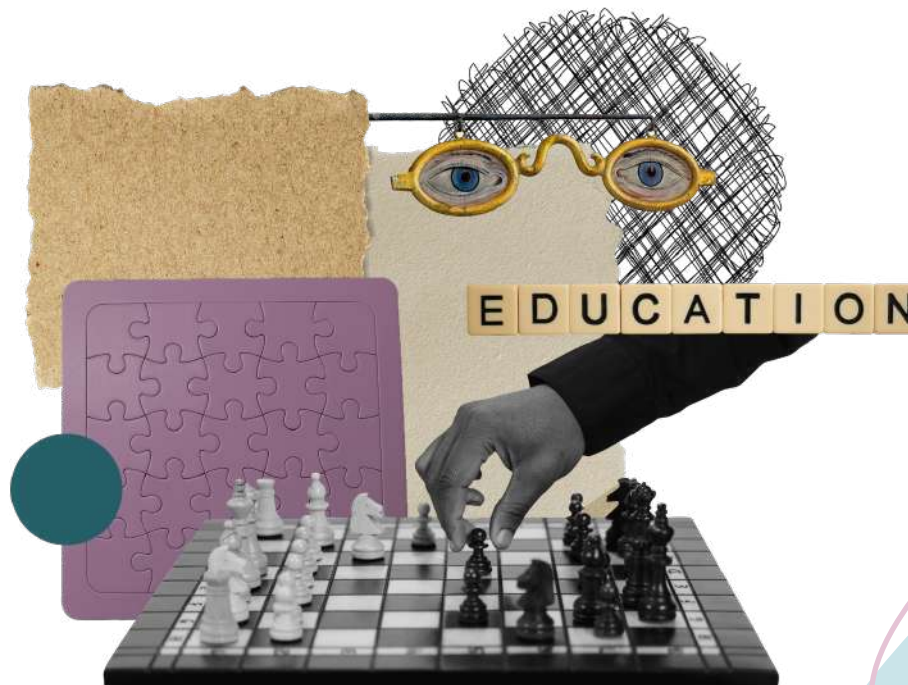
OBSZAR POCZUCIA WŁASNEJ SPRAWCZOŚCI: scenariusze warsztatów architektonicznych

ARCHI-PYTANIA do zbudowania:

Z jakich powodów stosuje się MSI Miejski System Informacji i jak on działa?

OD od jakich grup interesariuszy miejskich zależy kształt i funkcjonalność miasta?

JAK można realnie wpływać na projektowanie przestrzeni miejskiej nie będąc profesjonalną projektantką lub projektantem?

Nauczycielko, Nauczycielu,

jeśli masz poczucie, że Twoja klasa potrzebuje rozwinąć **kompetencje przyszłości z obszaru poczucia własnej sprawczości** (odporność, elastyczność, operatywność, ciekawość i uczenie się przez całe życie, motywacja i samoświadomość) proponujemy wybór jednego z poniżej zaprezentowanych warsztatów architektonicznych:

TEMAT 1:

TU I TERAZ!

Znaki czasów w przestrzeni miejskiej

Poruszanie się po mieście byłoby niezwykle trudne bez nadawania nazw określonym miejscom. Dlatego dzielnice, obszary, ulice, place, parki, budynki mają swoje nazwy lub patronów. Niekiedy biorą się one od wydarzeń, które rozegrały się we wskazanej przestrzeni, innym razem od nazwiska znanej osoby mieszkającej w danym budynku lub okolicy, czasem upamiętnia się nazwą popularną postacią literacką, a nawet bajkową. Podczas warsztatów porozmawiamy o miejskim systemie informacji i zastanowimy się kogo ze współczesnych idolek i idoli młodzieży należałoby upamiętnić nazywając przestrzeń miejską, budynek, pomnik jej/jego nazwiskiem i dlaczego. Wspólnie, na makiecie, stworzymy formy przestrzenne poświęcone współcześnie uznawanym postaciom, które mogłyby stać się elementem zagospodarowania placu przed Zodiakiem.

słowa klucze: nazwy ulic, topografia, miejski system informacji, miejsca symboliczne, obiekty symboliczne

czas trwania zajęć: ok. 120 minut

TEMAT 2:

CHCĘ DZIAŁAĆ!

O tym co możemy zrobić dla miasta

Każda i każdy z nas ma prawo do miasta i posiada możliwości, by wpływać na jego kształtowanie. Podczas spotkania porozmawiamy o tym, co faktycznie możemy zrobić, by zadbać o przestrzeń, jakimi metodami możemy ją przekształcać, na jakie działanie pozwala nam prawo, a czego robić nie wolno. Warsztat będzie symulacją miejskiej debaty publicznej. Uczennice i uczniowie wcielą się w grupy interesariuszy miejskich reprezentujących określone poglądy na zagadnienie nowego zagospodarowania placu przed Zodiakiem – w fazie pierwszej stworzą projekt przestrzeni placu, a w fazie drugiej spróbują przekonać inne grupy do swoich poglądów.

słowa klucze: debata miejska, partycypacja publiczna w planowaniu miasta, budżet partycypacyjny, dialog w planowaniu przestrzennym, konsultacje społeczne

czas trwania zajęć: ok. 120 minut

Udział w warsztatach architektonicznych "Z-OD-JAK archi-pytania do zbudowania" organizowanych przez ZODIAK Warszawski Pawilon Architektury jest równoznaczny ze zgodą na wypełnienie anonimowego kwestionariusza dotyczącego badania satysfakcji osób biorących udział w zajęciach. Kwestionariusz posłuży analizie wpływu warsztatów na rozwój kompetencji użytkowników poprzez nauczanie architekturą. Prosimy również o przyniesienie na zajęcia wypełnionych oświadczeń o wyrażeniu zgody na publikowanie wizerunku w celach promocyjnych.

